

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
In Streintătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrațiune, Tipografia St. Mihalescu, Strada Covaci, No. 14 și la corespondenții zi-
rului din județe.
In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:

Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 bani
Reclame pe pagina III-a 1 Leu,
II-a 2 „
Epistole nefrancate se refușă
Articolii nepublicați nu se inapoază.
Pentru rubrica: Inserții și reclame, redacțiunea
nu este responsabilă.

Prim-Redactor: ȘTEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Londra, 12 Ianuarie.

Consulul statului liber Oranje a publicat ieri o telegramă, datată din Bloemfontain de la 7 Ianuarie, prin care președintele statului previne — să nu se dea crezământ manifestațiilor malițioase ale populației holandeze: dorința președintelui este ca să susțină bună starea prin pace, evitându-se astfel ori-ce vărsări de sânge.

Paris, 12 Ianuarie.

Depeșile din Constantinopol anunță: Tarin, un frances de naștere, care investea până acum un post diplomatic înalt pe lângă sublima Poartă, fu depărtat din postul său. Intervenind ambasadorul frances, Tarin fu restituit în postul său. Ambasadorul Germaniei a sprijinit pe Tissot în acest pas.

Paris, 12 Ianuarie.

Bradlaugh a propus lui Laisant în scris, cestiunea lor să o încredințeze unui tribunal de onoare, compus din câte trei deputați englezi și francezi.

Scopul extremei stânge d'a se fi amânat ședința Camerei a fost, ca folosindu-se de absența multor deputați, să poată restitui pe Gambetta.

Dreapta monarhică s'a unit pentru realizarea acestui scop cu radicalii.

Petersburg, 11 Ianuarie.

Cu toate știrile neliniștitoare ce sosesc din Athena, speranța în susținerea păcii europene persistă.

Din expedițiunea postală a liniei Warsovia s'au confiscat ieri un teanc de tipărituri, în care se aflau eșantioane ale ziarului „Obtscheje Djelo“, ce apare în Geneva.

Cetinie, 12 Ianuarie.

Principele Nicolaus a dăruit bisericii catolice din Dulcigno mai multe obiecte pentru biserică.

Berlin, 10 Ianuarie.

„National Zeitung“ face următoarele observații relative la numirea lui Osman-pașa ministru de război și la articolul publicat în „Vakit“ și atribuit unui diplomat: Ce privește pe Osman-pașa, știm că i place sunetul ferului, dar Ghaziul nu e nesimțitor nici față cu sunetul metalelor nobile! Numirea lui mai mult ca ori-ce ne deșteaptă ideea bacșiușului.

Cele publicate în „Vakit“ ntem să le lăsam curat numai pentru cei de la Bosfor. Europa n'are ce afla din acel articol. Diplomatul turc care se asunde după condei, probabil că nu e nici turc, nici diplomat, ci după câte știm noi armean, a fost odată consul, și de sigur sfatul lui nu prea e așa dorit în Yıldiz-Kiosk.

Informațiunile noastre, adăogă „National Zeitung“, ne afirmă că șansele soluțiunii grecești sunt și vor fi pacifice.

Londra, 12 Ianuarie.

Impărăteasa Eugenia s'a imbarcat în Portsmouth, pentru ca să facă o vizită reginei în Osborne.

Cu privire la desbaterile de ieri asupra cestiunii irlandeze, „Times“ scrie: „Partida radicală pretinde pentru Irlanda concesii, mai înainte de ce să se aplice mijloacele coercitive.“ Cu alte cuvinte, radicalii, s'au precum i numește „Times“ the great masses pretind ca d'o-camdată să se lase curs liber omorului, uciderilor, focului, anarhiei și intimidărilor de tot felul. Ar fi foarte periculos, dacă guvernul s'ar seduce, ca în loc de aplicarea măsurilor coercitive, să dea promisiuni, ce să se poată considera, deși numai după părere, ca concesii.

Roma, 12 Ianuarie.

„Diritto“ anuță că tribunalul internațional din Cairo s'a desființat.

Brusselsa, 12 Ianuarie.

Firmele însărcinate cu pregătirea vestimintelor pentru prințesa Stephanie au primit informațiuni să nu întrerupă lucrările lor.

Belgrad, 11 Ianuarie.

„Monitorul oficial“ publică a doua serie de abuzuri comise la poștă. S'au aflat 1800 de scrisori neesedate, între cari 16 cu bani și 183 de ziare; s'au aflat scrisori și pachete adresate însuși principelui.

Peste câte-va zile se va publica și alte neorânduiri și abuzuri comise sub guvernul lui Ristić.

Paris, 13 Ianuarie.

Cu ocaziunea primirii de ieri în ministeriul de externe ambasadorii Austro-Ungariei, Germaniei, Angliei, Italiei, Turciei, Greciei și Belgiei împreună cu nunțul papal au voit să confereze cu ministrul de externe. Nunțul însă întârziă în cabinetul lui Barthélemy Saint-Hilaire atât de mult, în cât ambasadorii perdându-și răbdarea trebuiră să se îndepărteze, fără să poată vedea pe ministrul.

Budua, 11 Ianuarie.

Membrii comisiei de delimitare au ajuns în Scutari. Cu vasul „Fuad“ au plecat la Prevesa 600 de nizami, unde se află și Derviş pașa. Un alt batalion e gata de imbarcare. Se așteaptă din Constantinopol 10,000 saci cu făină.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

11 Ianuarie — 4 ore seara.

Londra 14 Ianuarie.

„The Times“ anunță că principele de Bismarck a trimis Dumineca trecută la Constantinopol o telegramă în care consiliază pe Sultan de a păstra o atitudine pasivă cât se va putea mai mult timp, pentru ca războiul — dacă războiul va izbucni — să cadă asupra Greciei.

Camera comunelor. Sir Charles Dilke, răspundând sirelui Campbell, zice: „E adevărat că familiile bulgare au fost de curând departate. Autoritățile turcești desmint că aceste familii ar fi fost trimise în Anatolia. După stăruințele consulului englez la Salonic și ale arhiepiscopului grec, ele au fost inapoiate mai toate la căminele lor: de alt-fel, deportațiunea lor fusese motivată printr-o măsură de poliție, în interesul siguranței generale.“

Constantinopol, 14 Ianuarie.

Ethem-pașa, directorul școlilor militare, este numit șef al statului maior al armatilor, în locul lui Ali-Nizam-pașa.

(Havas)

A se vedea ultime scrieri pe pagina III.

București, 3 Ianuarie

Amicii de prin județe ni arată părere de rău, că n'au citit și în anul acesta, în coloanele „României Libere“, o pagină de istorie asupra trecutului an, „în stilul viguros, sub care s'au obișnuit să citească atâtea dureroase adevăruri“.

Nu voim să reproducem mai mult din măgulitoarelor scrisori; ele ne hrănesc cu înbărbătare, dovedindu-ne încă odată că e bună calea, pe care mergem; dar suntem datorii a ne lămuri puțin cu miile de cititori, cari ne dau pe fie-ce zi probe despre o simpatie neinteresată.

N'am făcut o dare de seamă asupra trecutului an, căci am fi avut prea multe lucruri triste de spus. Ni se sfășie inima, când privim împrejurul nostru. Parcă miniștrii Mariei Sale nu urmăresc altă idee, decât descompunerea statului român. Nenorociiți, pironiți cu mintea numai la păstrarea puterii, nu ved că de amenințat este viitorul acestei țări, prin actele lor păcătoase. A mai pomeni aceste acte, într-o zi de bucurie tradițională, n'am mai vrut. Și apoi la ce bun? Mai avem oare dreptul de a crede, că se pot îndrepta? Nu le-am tot cântat oare, un an întreg, și d'a surda? Cu oamenii, cari nu vrea să înțeleagă de cuvânt, de giaba mai vorbești. I-am lăsat în plata Domnului, să se tolănească în fastul lor sardana-palic, până când opozițiunea se va hotărî la o luptă mai energică.

Această zi se apropie. Rândurile opozițiunii se string. Elementele sănatoase ale națiunii nu mai pot răbda sistema ticăloasă, cu care se guvernează țara. Mai pretutindenea se observă hotărîrea de a intra serios în luptă.

Acest lucru ne-a mai bucurat, căci se deșteaptă cu densus speranța, în zile mai bune pentru mult amărîta noastră țară. Când oamenii de treabă se vor pune pe muncă, multe mișelii vor înceta de a și mai resfața nerușinata față, la lumina zilei. Nu vom mai vedea atunci nici „strălucite afaceri“ poruncite de străini, spre îmbogățirea lor și a slugilor lor din țară, — nici scandaluri, ca traficul rublelor, —

nici „doftorii întăritoare“ de câte 160 de mil de lei stoarse din sângele nenorocitului plugar român, — nici convenții comerciale, ca cea d'acum cu Italia, cari îngreiază peste măsură starea noastră economică. Cavalerilor marelui partid li va fi teamă d'a mai lăsa friul slobod poftelor nesățioase. Iar țara, deșteptată din somnul amăgirilor, va începe să deosebască pe adevărații patrioți de comediații mascați ai patriotismului.

Pentru ca să sosească cât mai iute această zi a deșteptării, facem toate urările noastre.

Am arătat indetult multe rele aduse, cu voiă sau fără de voiă, pe această țară de partidul, ce se află la guvern. Călcări de lege, jaf, disordine, găsiți cât veți pofti în istoria anului, ce se duse în noaptea vecinicii. Multe din aceste rele le-am putea ierta; este însă unul, pe care nu'l putem de loc ierta d-lui I. Brătianu. Acest rău capital este coruperea tinerimei.

Ne-am revoltat de atâtea ori, în coloanele acestui organ, în contra acestei urmări fatale a politice și administrațiunii d-lui Brătianu. Va plăti scump din năntea viitorului primul nostru ministru această greșală, pe care nu vrem s'o calificăm. Tinerimea este țara de mâine. Nu vede oare d. Brătianu cât de primejdioase sunt pentru țară, exemplele ce zilnic le dă tinerimei?

Când te uiți la cei ce inconjoară pe fruntașul guvernului și vezi că mâna lui se întinde, nu meritului ci mai mult slăgărnicii, ori devotamentului către persoana sa, par-că auzi pe d. Brătianu zicând tinerimei: „Baeți, nu ve munciți cu greutatea științelor, căci ele nu ve duc la nimic. Vreți să ajungeți țari și mari în țara românească, intrați în serviciul meu. Și demnități și avere, vi se va da potrivit cu devotamentul vostru. Alegeți!“

Iaca morala sistemului d-lui Brătianu. De urmările ei ne înforăm. Spaima, ce ne-o produce acest fel de educațiune publică, propagat cu o încăpăținare neexplicabilă de d. Brătianu, ne-a înăsprit une-ori așa de tare, în contra bărbatului, care guvernează țara.

Dacă am putea convinge pe d. Brătianu despre uciđetoarele urmări ale sistemului sale și dacă am putea să l hotărîm de a intra pe calea sănătoasă a respectului pentru merit, ne-am crede foarte fericiți și ne-am zice cu mângăere: „sunt astăzi atâtea rele, grămădite asupra țării, de vitregimea împrejurărilor și de ușurința politicilor noștri, — dar avem însă o tinerime, care crește într-o atmosferă sănătoasă cu credință în onest și în muncă, care întâlnește înaintea sa bătrâni, ce respectă meritul, — deci putem spera într-o soartă mai bună pentru România“.

Aceasta i-am fi cerut-o noi d-lui Brătianu, de anul nou, dacă glasul nostru ar fi putut să aibă vr'un reșunet în inima sa. Temerea însă de a întâlni din năntea noastră o inimă de ghiată, peste care par-că a suflat și mai tare viforul iernei, de când cu nebunescul atentat, ne-a făcut să ne oprim un moment de a-l mai îndemna la bine.

La cea ce n'a știut să facă d. Brătianu și la cele ce reu le-a făcut până acum, ar trebui să cugete mult opozițiunea, pe care cu plăcere o vedem, că se organizează. Și fiind-că, după părerea noastră,

reul cel mai mare al regimului actual este stricarea bunelor deprinderi ale tinerimei, fruntașii opozițiunii ar trebui să și îndrepteze puterile lor, pentru a opri descompunerea morală a societății române. Ei ei vine sarcina, de-a vindeca statul de această cumplită boală, și de a-i aduce ast-fel unul din cele mai mari servicii.

Noi, din această mică tribună a opiniunii publice, am mulțumi cu căldură aceluia, care ar isbuti să oprească demoralizarea publică, ori-cine ar fi densus.

Ieri s'au început, prin scoale, examenele semestrului anteiu. În condițiunile în cari se fac, aceste examene sunt numai o formalitate deșartă. De aceea suntem în contra lor.

Intr'o săptămână de vacanțe, și într'o săptămână plină de sărbători, școlarii cei mai silitori nu se pot pregăti bine pentru un examen. De aceea mai toți trec slab acest examen. Dacă vom mai adăoga că examenul semestrului I n'are nici o influență asupra clasificării școlarilor, și că despre aceleași studii sunt ținuti d'a mai da un examen, la sfirșitul anului școlar, vedem și mai bine inutilitatea lui.

Ar trebui luat de autoritatea școlară, o altă măsură în privința asta. Ori examenul să fie desființat, ori să se dea școlarilor mai mult timp de preparațiune.

CRONICA ZILEI

A-seară, s'a ținut o întrunire aleasă, la Clubul „Binelui Public“, unde d. Vernescu a fost foarte aplaudat. Fusiunea liberalilor sinceri cu fracțiunii este un fapt săvârșit. D. Vernescu este recunoscut ca căpetenie a partidului.

În întrunirea d'a-seară, s'a proclamat D. Protopopescu Pake, candidat al independenților, la colegiul II de deputați din Capitală, ramas ne-representat, prin trecerea d-lui I. Procopiu Dumitrescu, ca director la bancă.

Candidații, de cari se vorbește până acum, pentru col. II de deputați din Bucuresci, par a fi: D. Protopopescu-Pake, din partea independenților.

D. Gr. G. Peucescu, din partea conservatorilor.
D. C. Naku, din partea guvernamentalilor.

În sărbători, am primit, între alte multe scrisori de prin județe, copii de pe mai multe epistole adresate d-lui Conta de către institutorul Achil Palade, strămutat fără voie, după stăruințele revizorului Bănescu, de la Cernavoda, unde era director, la Galați, ca institutor de clasa I. D. Palade, afirmând că este nedreptățit, cere o anchetă și și motivează pe larg această cerere. Ancheta pare că este refușată.

Spațiul ne lipsește, pentru reproducerea acestor scrisori.

D. C. I. Bălăceanu, care a fost atașat la legațiunea României din Viena, e numit secretar la consulatul general din Buda-Pesta.

D. George Romanescu este numit în postul de revisor al școlilor din județele Tutova și Fălciu, în locul d-lui Al. Dimitriu.

În ziua de anul nou, M. S. R. Domnul, înconjurat de casa Sa civilă și militară, la orele 10^{1/2} de dimineață, a asistat la serviciul divin, oficiat de înaltul cler în biserică Mitropoliei, față fiind dd. miniștrii, înaltele Corpuri ale Statului și oficiarii de toate gradele. — M. S. R. Domnul, după oficiul divin, a trecut în revistă detașamentele trupelor înșirate în curtea Mitropoliei, și a primit defilarea. — Apoi, Maria Sa Regală a trecut în apartamentele Mitropolitului Primat, unde Înalt Prea Sântia Sa a exprimat mai întâi felicitările înaltului cler prin următoarele cuvinte:

Prea înălțate Doamne,

„Cu ocaziunea anului nou, clerul român, re-

cunescător pentru pietatea cu care la toate ocaziunile Măria Voastră Regală scitiți da înalta pildă de respect și devotamentul ce cu toții datorim Bisericii și religiei Domnului Nostri Isus Christos, vine, în persoana mea, cu profund respect, a supune Tronului Măriei Voastre Regale călduroasele sale felicitări și asigurările celei mai sincere iubiri și devotament ce conservăm atât Măriei Voastre Regale, cât și iubitei noastre Suverane, M. S. R. Doamna, și Augustei Voastre Familii.—Să trăiască Măria Voastră Regală întru mulți și fericiți ani!—Să trăiască M. S. R. Doamna!—Să trăiască Augusta Voastră Familii.

Apoi d. ministru al afacerilor străine, în numele guvernului, și d. C. A. Rosetti, în numele Adunării deputaților, au rostit și de-o câte-va cuvinte de urare.

M. S. R. Domnul a răspuns mulțumind tuturor pentru sentimentele de dragoste exprimate Mărilor Lor Regale, în această zi, urând ca anul nou să fie un an de liniște și de pace, un an plin de fericiri pentru România, sperând că toate scumpele ei dorințe, cari sunt și ale Măriei Sale Regale, vor fi împlinite.—Apoi a salutată pe fie-care cu tradiționala urare: „La mulți ani!”

Di seară, sâmbătă, în sala hotelului „Dacia,” va fi balul societății *Progresul*, bal dat în profitul instrucțiunii israelite.

În București a apărut un nou ziar științific, economic, industrial și comercial: „Revista pădurilor” Apare odată pe lună.

Lipsindu-ne spațiul, deocamdată suntem siliți a-i anunța numai apariția.

Ministrul instrucției publice, care petreceau la via Măgura cu d. Brătianu, s'a întors la București a seară.

A seară a plecat spre Iași d. Iacobsohn, care a fost atâta timp însărcinat de afaceri al Rusiei la București.

Semnalăm, ca un fenomen vrednic de înregistrare, că multe din ziarele germane, atât de devotate odinioară șefilor partidului de la guvern, înregistrează azi cu multa bunăvoință știri despre reconstituirea partidului conservator. Faptul, pus în raport cu alte simptome, este mult mai interesant, de cât să nu căutăm a reveni, în curând, asupra lui, în mod mai detaliat.

BALUL DOMNESC.

În seara zilei de 1 Ianuarie a fost la Palat, obicnuitul bal al Curții.

După darea de seamă oficială la orele 10 MM. LL. RR. Domnul și Doamna au trecut mai întâi în salonul Gobelinelor, unde se afla corpul diplomatic și unde au ținut adunare, primind felicitările d-lor șefi de misiuni și ale soțiilor d-lor, precum și acelea ale personalului legațiilor respective. Apoi au mers în salonul alb, unde se aflau I. P. S. S. Mitropolitul Primat, monsignorele Episcop catolic, d-nii președinți ai Corpurilor Legiuitoare, d-nii miniștrii, d-nii generali ai armatei și înalții demni ari ai Statului cu soțiile d-lor, cari, asemenea, au prezentat urări Mărilor Lor Regale. De aci, Domnul și Doamna, după ce au trecut în salonul roșu, unde se aflau d-nii oficiali superiori din garnisonă și mai mulți oficiali străini, invitați la această serbare, Măriile Lor Regale au făcut intrarea în sala Tronului, unde erau adunați nu-

meroși invitați, domni și doamne, cari au prezentat felicitări pentru anul nou.

La această serbare erau față, afară de persoanele mai sus menționate, membrii ai înaltei curții de casații ne și de compturi, curțile și tribunalele, consiliul municipal, corpul profesoral, funcționarii superiori și șefii de servicii ai diferitelor ramuri ale administrațiilor publice. Armata, gardă orașenească, proprietatea și comerțul, aveau asemenea numeroși reprezentanți la această serbare, la care au luat parte aproape 2,000 persoane. Măriile Lor Regale s'au întreținut, în tot timpul, în modul cel mai grațios, cu cei mai mulți din domni și doamnele prezenți. Danțul a fost foarte animat.

La ora 1 s'a servit supeul în sala cea mare de prândit, la care d-nii invitați au luat parte în serii.

Balul s'a sfârșit printr'un cotilion, care a urmat cu veselie până după orele 2 de dimineată.

DIN AFARA

O intrevedere cu d. Parnell.

Unul din corespondenții ziarului „Wiener Allgemeine Ztg.,” a avut zilele trecute o intrevedere cu șeful mișcării irlandeze, Parnell, la moșia acestuia din Avon, în Irlanda. Corespondentul face următoarea schiță despre înfățișarea faimosului Ligist:

... Mă vedui în fața unui personaj, înalt la statură, ce se găsește încă în floarea bărbăției, și pe care un popor întreg îl poartă în palme cu acel respect plin de insufletire, de care nu este capabil de cât temperamentul pasionat al Irlandezului.

Parnell is a terrible man! (Parnell e un om teribil)—așa mi s'a spus la Londra. „Teribilul” ar trece la Viena drept un cavalier amabil, la Berlin drept un oficer de gardă, îmbrăcat în civil. Imaginea sa e purtată, la toate meetingurile din Irlanda, pe drapele, și în acest loc ea arată o barbă democratică impuitoare. În realitate însă această barbă a dispărut sub tășul foarfecilor. Eu am văzut o față palidă, modelată cu fineță, deasupra unui gât, care se vede că nu este obicinuit să se plece; o frunte frumoasă, deasupra unor ochi gânditori dar veseli, cari nu devin pătrundători și severi de cât în momentele unei agitații interioare, asupra căreia de altfel d. Parnell știe tot-d'una să rămână stăpân; glasul său simpatie are timbrul limpede și resonant cum se potrivește pentru un orator a'l mulțimii, pentru un „tenor de lupte.”

Corespondentul ne spune, după această introducere, că d. Parnell, căpetenia proletariatului irlandez, este un om foarte bogat, și a nume un mare proprietar de pământuri. Fără această calitate nici că putea să fie ceea ce este astăzi; autoritățile engleze l'ar fi aruncat încă de mult să putrezească în temnițe,—căci în Anglia, mai vârtos de cât ori unde aiurea, „sărăcia este o trăsură caracteristică foarte uricioasă și foarte suspectă.”

Ce privește conversația, care este destul de lungă, estragem din ea următoarele părți:

— Liga e calumniată—zice Parnell—punându-i-se în spinare nenumărate crime agrarii, în vreme ce, în realitate, nici o altă mișcare prece-

noii ne șoptește: trăiți, trăiți, căci veți sfârși curând.

Devii trist, și cu toate astea începusem vesel. Nu'i nimic. Așa'ncep toate lucrurile și mai tot ast-fel sfârșesc: toată viața noastră este tristetă și veselie. Ba poate e numai tristetă.

Așa dar îți se întâmplă să te plimbi pe trotuar. Pe trotuarul Bucureștiului sunt fel de fel de lucruri. Mai întâi prăvăliile: un magazin de mode, o casă de schimb, o florărie, un bărbier, o biserică, o librărie, toate la rând, toate curate, toate pline de lume.—Pun și bisericile în numărul prăvăliilor și cred că nu greșesc.—În cea dintâi, gazul luminează mutra unei cucoane gătite, cu palăria'n cap, cu mânușile'n mână, dar discalțată și la picioarele ei o gingașă fată încercându'i o pereche de botine: *servilismul*. În a doua, un cap pleșuv, ascuns după o pereche de ochelari albaștri și un domn bătrân scoțând de sub balton o cutie cu cercei în diamant: *miseria*. În a treia, nimeni de cât o lampă și patru camelii: *pacea și florile*. În a patra, bărbierul, ținându'i de nas mușterul și rădându'i mustățile: *ridicolul*. În a cincea *deniile*.

Poftiți la denii.

În curtea bisericii sunt câte-va bălți, cu al căror fund poți să faci cunoștință, dacă n'ei fi de prin prejuri; dar nu face nimic: în biserică intră cei plini de noroiu ca și cei curați.

E de vreme. În dreapta se vede, eșind d'îtr'o strană, un cap semănat cu câte-va fire de păr, care este deplina proprietate a domnului paraclicer. Paraclicerul ești citește vecernia cu o luminare de ceară sub nas, și, din când în când, face oate o explozie de *doamne miluește*, care, repetându-se, se perde în umbra arcadelor, surdă și neînțeleasă. În strana din stânga diaconul

dentă de acest soi, n'a fost însoțită de atât de puține escese.

„Uitați-vă numai în anul 1831, când a izbucnit războiul zecimilor (tithe war), la care nu era vorba de cât de câte-va milioane livre sterlinge, cu cari voiați să „ușureze” pe preoți, nu veți găsi însemnate mai puțin de 16,000 escese agrarii și de altă natură; în anul 1880 însă, sub așa numitul „terorism” a'l Ligei naționale, cifra aceasta a scăzut la 600. În cifrele acestea nu se socotesc „scrisorile amenințătoare.”

„În mișcarea prezentă se tractează a cruța arendașilor țărani nu mai puțin de cinci milioane livre sterl. arândă pentru moșie, și aceasta încă trebuie să-o punem în cumpănă la aprecierea acelor contraste.

„Totul se razimă pe deosebirea, dacă o mișcare este ori nu organizată. Războiul zecimilor de la 1831 nu avea nici organizație și pentru acest motiv a dat naștere desfrului. De atunci și până astăzi s'a publicat asupra acestei țări, cu sancțiunea parlamentului din Londra, nu mai puțin de patru-zece și opt de ori o stare excepțională, cu măsuri coercitive. Agitațiunile nu dispuneau de o organizație sănătoasă și din această cauză au degenerat în escese. Marea mișcare Repeal, de sub Daniel O'Connell, n'a avut tot din aceeași cauză nici un succes, de oare ce poporul nu a fost de cât foarte puțin atins de organizație și nu a fost învățat să deprimă aceea împotriva legală, pasivă, nici o dată îngăduitoare, care dă efecte cu mult mai simțitoare de cât o acțiune pasionată.

„În lăuntrul Irlandiei au mai ramas încă niște resturi din fenianismul de la 1860. Această partidă extremă nu vrea să ție samă de ordinile Ligei și comite une ori escese, pentru cari e trasă la răspundere asociația noastră.

„Să vorbim mai departe, basati pe cifre, urmă Parnell. Oamenii cari au un interes să falsifice intențiile noastre, stabilesc aserțiunea, că nenorocirea Irlandei provine din populațiunea cea mare. Și cu toate acestea, cifre întocmite de statistică, dovedesc că Irlanda între alte douăsprezece țări europene are cea mai mică populațiune—169 de suflete pentru un mil patrat. În Austria se găsec pe o suprafață de aceeași mărime 175, și ast-fel se urcă cifra până la Anglia, Sacsonia și Belgia, cari presintă, în șir, pe un mil patrat engles 398,407 și 490 suflete.

Vorbind de organizația Ligei și de procesul său, Parnell zise între altele:

Avem, în Iustim Mac Cartlen, un vice-președinte, căci s'ar putea întâmpla, adause el zimbând, ca să fiu într'o zi închis.

Cu toate acestea nu cred, ca procesul meu să ia un ast-fel de sfârșit. Lucrarea mea a fost considerabilă, și de trei ani nu am avut opt zile libere, în cari să pot veni să mă odihnesc lângă căminul meu.

Întrebat dacă n'au Irlandezii vre-o speranță în ajutorul coreligionarei și intru câteva conaționalei Francie, Parnell răspunde, că da, odinioară aveau, astăzi însă Irlanda nu întâmpină cea mai mică simpatie în sferile cărmuirii franceze, iar cât pentru Gambetta, el este un *nemernic!* (*Gambetta is a wretch.*)

Drept încheiere șeful mișcării irlandeze făcu următoarea declarație:

În genere nu hrănim nici o dușmănie nici împotriva statului (engles) nici a puterii sale. Vrem să rămănem în marginile legii. Vom procede în mod legal și fătis, pe câtă vreme nu ni se va face această cu neputință de către guvern, imprimându-se Ligei noastre semnul ilegalității.

cască de i se strâmbă fălcile, și, din instinct, se pomeniște câte o dată răcnind: „ție doamne!”

—Nu'i nimeni încă.

Iată, se aude un fășit de rochie... În sfârșit! Rochia se ține de o cucoană și cucoana de un bonet. Rochie, cucoană și bonet ajung până în fața iconostasului, unde, într'un moment, prima metanie le preface într'o grămadă fără nici o formă. Apoi cucoana aprinde două luminărele; poartă o pereche de mânuși bărbatești cu degetele tăiate.

După aceea, această demnă introducere a unui norod care avea s'o urmeze, se retrage într'o strană spre ași începe căscatu.

E ceva curios: biserica noastră nu a putut să facă nici o dată ceea ce a făcut biserica catolică: *devoți*. Femeile, și chiar femeile bătrâne, merg la biserică și se dau de a tumba fiindcă așa au făcut strămoșii lor și fiindcă țin să aibă socoteliile lămurite cu Dumnezeu, în cazul când el ar exista. Cele care vin și stau cu fruntea de pietre ceasuri întregi, rădânduși cel din urmă gologan pentru a putea aprinde două luminărele de ceară, acelea cred în adevăr și credința e peste tot respectată căci peste tot e sublimă.

După cucoana cu bonetu, încep a intra grupe de femei, bărbaiți răsleți, fete, bande de studenți...

Atunci practicantul la dascălie, cel care ține isonul când diaconul cântă, ese din altar cu o prăjină, purtând în vârf un capăt de luminare, și începe a da roată policandruului spre a'i aprinde făcliele. O luminare eși cade în cap. El nu se supără și și continuă lucrul cu multă osârdie, uitând câte o dată că e'n mijlocul bisericii și pomeninduse că ține isonul far de nici un căpătăiu.

Atunci însă, și numai atunci, vom începe lucrarea noastră în secret.

Starea lucrurilor în Albania.

„Die Presse” din Viena ne aduce știrea, că Albanesii de mează-noapte s'au revoltat împotriva Porței și au plecat, în număr de 600 de oameni înarmați, la Ueskub, unde au proclamat de *principe al Albaniei*, pe Ali Bey.

Acest Ali Bey, este unul din cei mai curajoși și mai activi șefi ai Albanesilor. El a jucat un rol important, în încercarea din urmă a Albanesilor de a se împotrivi ocupațiunii Dulcinului de către Muntenegrenii. A comandat avantaj-posturile Ligei și numai hotărârea acesteia de a ceda, l'a făcut să renunțe la lupta cu armele atât împotriva Muntenegrenilor cât și a Turcilor de sub Derwis-pașa.

Trebuie să semnalăm în acel-ași timp, că „Die Presse” se indoiește de veritatea știrii de mai sus. Se indoiește, atâtă fiindcă din peninsula Balcanilor sosesc zilnic o mulțime de știri de senzațiune, cari se desmint de cele mai multe ori; și a doua, fiindcă localitatea, în care se afirmă că s'ar fi făcut proclamația, nu se găsește în Albania, ci de-a dreptul în Macedonia. Cu toată această indoială, numitul ziar o înregistrează, fiindcă tot e cu puțință să fi semnalat un adevăr, de vreme ce, în realitate, populațiunea Albaniei de mează-noapte se găsește de cât-va timp într'o stare de turburare, foarte apropiată de revoluțiune.

Din Camera Bulgară.

Lucrurile se petrec în Camera Bulgară, de obicei, în cea mai deplină liniște. Rare-ori se ivește câte-un incident, care să turbure și să inverșuneze spiritele. Să împărtășim unul, după o corespondență din Sofia, care s'a petrecut în ultima sesiune:

Relativ, cea mai interesantă și mai agitată a fost—zice corespondența—desbaterea, privitoare la regulamentul disciplinar pentru funcționarii statului. Paragraful care stipulează, că funcționarii să ia când es din serviciul statului leafa pentru trei luni ulterioare, în cari nu mai lucrează, a trezit indignația deputaților țării într'un grad atât de înalt, în cât când s'a făcut din banca ministerială încercarea de-a le esplica legalitatea acestei cereri, ei s'au ridicat ca un singur om și au părăsit sala, strigând, și bătând din picioare.

Deputații țărani—la număr vre-o 45—se mantin de obicei în pace, se turbură însă numai de cât ce li se cere bani pentru funcționari, pe cari ei nu'i consideră de cât de niște leneși plățiți. Prim-ministrul a trebuit să alerge după cei ce eșiau, să se târăiască cu deșeu în ușa Camerei, și de abia a putut să le smulgă învoirea pentru un avans de-o lună,—compromis care s'a și adoptat după reintoarcerea în sală.

Un incident de aceeași țarie s'a întâmplat când, la desbaterea aceeași legi, deputatul Michalovski a propus amandamentul, ca în același ram de funcție să nu se poată aplica rudenii până la a'l patrulea grad, de vreme ce experiența a dovedit în destul că de păgubitoare este această practică. Fatalitatea a voit acum, ca tocmai ministrul Zankoff să ia apărarea proiectului original în contra acestui amendament, el care are deja o mulțime de nepoți aplicați la ramuri administrative, de aceeași natură. *Argumentul d-lui Zankoff a fost, că în acest chip se poate păstra mai bine secretul funcțiunei!*

Care secret?!

Iată în umbra stălpului o figură blondă sub un vâl negru. E capul unui copil, a unei fete de cinsprezece ani. Ea stă rezemată de o masă și ochii par că gândesc la ceva, atât sunt de fix și de uitați într'o privire lungă, dulce, misterioasă.

—La ce gândești Ienny?

—Eu? gândesc... la nimic.— Uite mamă cum se stinge o făclie din policandru. Vezi cât rămâne de mică flacăra? Vai! se stinge mamă...—A... ba nu, se aprinde iar. Vezi mamă?

—Ved, copilul meu. Veți vedea și tu, sub cerul vieții noastre, făclii aprindându-se și stingându-se cu aceeași repeziune, și, poate... cine știe? veți plânge. A... nu, copilul meu, Dumnezeu e sus și Dumnezeu e mare; tu nu vei plânge. —Apoi, cu o cruce, pecetlui această hotărâre a inimii sale de mamă și ingenuchiă.

De-aupra lor, pe perete, e zugrăvită moartea în alb și în negru; lumina ochiului său e ast-fel pusă în cât or în cotru te'i întoarce ea te privește: cât e de drept! Sfântu Haralambie o ține de gât cu un lanț. Numai pictura sfântului lasă ceva de dorit; la prima vedere stal la indoială: care pe care se ține de gât, sfântu pe moarte sau moartea pe sfânt.

Mai la ușă e norodul cel care și în biserică stă tăvălit pe jos. Babe, copii, uncheași, unii oftând, alții ridând, alții plângând; în fine norodul care suferă și care se închină.

Afară sunt săracii.

Pe strade suntem noi.

Duiliu Zamfirescu.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 3 Ianuarie. —

TYPURI SI PORTRETE

LA DENII

Când eram copil, una din cele mai mari fericiri ale mele era să adorm la biserică. La biserică la st. Ión în Focșani, sfinții și astăzi ești par mai frumoși de cât sfinții celorlalte biserici; poate că sunt în adevăr mai frumoși, sau poate că eu îi ved prin ochelarii unui trecut fericit. Or cum, între mine și deșii este un fel de prietenie veche și întărită de timp,—cu toate că, drept vorbind, nu toți cobor în linie dreaptă din Apollon. Imi aduc aminte de un sfântu Dumitru, chipești de altminteri dar umflat parc'ar fi fost bolnav de dropică. Aceasta însă eși privește.

Spuneam că mi era drag să mă duc la denii. Mi-e drag și astăzi. Și eacă pentru ce mi-e drag:

Deniele sunt prin luna lui Martie sau Aprilie și încep la 6½ seara. În București, primăvara, la 6 ceasuri și jumătate, și se întâmplă adesea să te plimbi pe trotuar. Pe atunci apune și soarele. O umbră se răsfrânge din înălțimile cerului asupra acestui depărtat punct al universului pe care noi ne ducem miseriile unii ridând, alții plângând; un rest din parfumul de primăvară al pământului se simte prin aer; sunetele clopotelor se pierde în sgomotul cel fără sfârșit al orașului, iar glasul vremii trecând pe lângă

MIȘCAREA MINISTERIALA

(1880-1881).

In anul trecut, ministerul era compus din d-nii: I. Brătianu, la lucrările publice, având de director, pe d. Fălcoianu; M. Cogălniceanu, la interne, cu d. I. Den drino, director; B. Boierescu, la externe, cu d. Mitileneu, director; D. Sturza, la finanțe, ca d. I. Carp, director; D. Leca, la război, cu col. Dona, director; N. Crețulescu, la culte, cu d. T. Ștefănescu, director; A. Stolojanu, la justiție, cu d. Zamfirescu, director.

In cursul anului 1880, s'au făcut mai multe schimbări, așa că astăzi ne aflăm în fața unui minister, tot sub președinția d-lui Brătianu, dar compus astfel: La lucrările publice, col. Dabija, cu d. Capuțineanu, director; La interne, d. Tiriakiu, cu d. Pencovicel de la statistică, director; La externe, d. B. Boierescu, cu d. Ghica, director; La finanțe, d. I. Brătianu, cu d. Carp, director; La război, gen. Slăniceanu, cu col. Berendeiu, director; La culte, d. B. Conta, cu d. Petrescu, director; La justiție, d. D. Giani, cu d. Petroniu director;

Din compararea acestor liste, rezultă că din miniștri, numai doi: d. Brătianu și adversarul său de odinioară d. Boierescu au rămas în cabinet, și încă d. Brătianu schimbându-se din nou la față; iar din directori numai d. Carp a rămas la locul său. Aceștia se vede, că sunt oamenii cei mai cu greutate în marele partid.

Cei-alții au trecut în alte importante funcțiuni, și anume: d. Cogălniceanu, la legațiunea din Paris, d. Sturza, în direcția princiară din Berlin, d. Crețulescu, la delegațiunea din Roma; numai d-nii Leca și Stolojanu au rămas, până acum, simpli deputați.

Din directori, mai toți au trecut în locuri bine plătite. Ast-fel universalul Fălcoianu e director al drumurilor de fier; d. Dendrino, procuror general la curtea de apel, din București; d. Mitileneu, reprezentante al țării la Bruxelles; d. Zamfirescu, administrator la domeniile Statului. Numai d. Dona s'a întors la locul său din oștire și d. Ștefănescu, la catedra sa de dascăl. Se vede că aceștia nu erau destul de roșii. Cât despre alegerea d-lui Ștefănescu, ca director la Banca națională, ni se pare că aceasta este datorită mai mult creditului său personal, de cât influenței roșie.

Nu mai vorbim de metecrii, miniștri ori directori, ce au apărut și au dispărut în cursul lui 1880.

In anul asta, mai întâlnim în cabinet pe d. Brătianu și pe d. Boierescu. Cine știe dacă și la anul, vom simți plăcerea de-a-i vedea tot acolo. Lumea e cam schimbăcioasă. N'aduce anul ce-adeuce ciasul!

STUDIU DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Influența guvernului și a marelui proprietar asupra prosperității agriculturii.

Se trecem la Romanii. Pliniu tinerul, în una din scrisorile lui către Apolinariu, ne dă o descrițiune detaliată de

compozițiunea grădinelor la strămoșii noștri, cari, după exemplul Grecilor, făceau delicia lor din grădinărie, ba, după Marcelin, erau și mai pretențioși, căci „instar villarum, quibus rivaria includi solebant“.

Caiu Marius fu cel d'antău care învăță pe Romanii deliciale și rafinările artei grădinilor. El le făcu cunoscut arta d'a altoi, d'a multiplica plantele, florile și fructele străine⁽¹⁾

Marius scrisese asupra agriculturii mai multe cărți, cu deosebire asupra grădinelor, perdute azi dar cari sunt menționate în Columella. Se pare în general, că Romanii sub numele de „Horti“ exprimau o casă de plăcere cu livezi, parcuri, vie, flori și legumi împrejur. In acest sens trebuie să înțelegem faimoasele grădini despre cari ne vorbesc istoricii și despre cari zic că nimic nu era comparabil cu grădina lui Sallustiu, Crassus, Pompeius, Cesar, Mecena, Agrippina și Lamia. Acești învingători ai lumii aduseseră în grădinele lor tot luxul și bogățiile Asiei, toate prăzile universului ce istoria ne-a conservat suvenirul lor.

Grădinele lui Sallustiu, *Horti Sallustiani*, erau așezate pe muntele Quirinal la poarta Collina. Faimosul istoric Sallustiu construisese grădinele sale cu toată delicatetea gustului său. El le construi cu imensa sa avere ce o câștigase în timpul prefecturii sale din Africa. Sallustiu făcu din Quirinal un loc delicios și mulți imperatori romani l'aleseră de locuința lor. Dion vorbind de Vespasian, se exprimă ast-fel: Raro habitabat in palatio, in hortis autem Sallustianis plurimum erat, eoque recipiebat quemcumque, non solum senatorii, sed cujuscumque ordinis. Locul, ocupat în vechime de grădina lui Sallustiu, este ocupat azi de grădina Ludovisi și grădina Berberinelor.

Grădina lui Crassus, *Horti Crassi pedis*,⁽²⁾ despre care vorbește Ciceron, erau pe calea Apiană, la poarta Capena⁽³⁾

Grădina lui Lucullus, *Horti Luculli*, erau pe colina Pincienă, unde se găsesc azi grădinele de la Villa Medicis ocupate de acadomia franceză. Aceste grădini aparțineau lui Valeriu Asiaticus, consul pentru a 3-a oară, când faimoasa Messalina, femeea lui Claudiu, dori să le aibă, după cum raportează Tacit. De la Lucullus, aceste grădini trecură la imperatori, după cum afirmă Plutarc.⁽⁴⁾

Grădina lui Pompeiu, *Horti Pompeii*, erau afară din oraș, fură construite de marele Pompeiu și cumpărate de Antoniu când Cesar vându bunurile acestui ilustru cetățean. Horti Pompeii, azi fac parte din Grădina Ludovisi și Medicis.

Grădina lui Cesar, *Horti Julii Cesaris*, construite de marele Cesar, erau la poarta Cassina dincolo de Tibru după Horatiu⁽⁴⁾. Suetoniu ne spune că marele Cesar le lăsa poporului prin testament⁽⁵⁾.

Grădina lui Mecena, *Horti Mecenati*, construite de Mecena. Istoria ne spune că August cedase pământ lui Mecena și el întrebunțase tot gustul său spre a împodobi grădina sa. Construirea lor era o necesitate spre a purifica aerul infectat prin *pativuli*, ori sepultura indigenilor, cum ne spune Horatiu în a 7° satiră:

Huc prius angustis ejecta cadavera cellis Conservus villi portanda locabat in arca.

Grădina Agrippinei, *Horti Agrippinae*, con-

¹⁾ Scrisori către Ciceron.
²⁾ Ciceron, nam cum mihi condixisset, caenavit apud me in mei generi Crassi pedis hortis.
³⁾ Plutarc. Quand vel hac aetate ita gliscente luxu hortu luculliani inter principis sumptuosissimos habentur.
⁴⁾ Horatiu.—Trans Tiberim lounge, prope Cesaris hortos.
⁵⁾ Suetoniu, Populo hortos circa Tiberim publice legavit.

Pe când condamnatul mergea spre partea inchisorei, între două șiruri de ostași, mulțimea fu coprinsă ca de un fel de turbare.

— La moarte! la moarte! Norton! Să moară Norton! vociferau din toate părțile.

Inchipuiască-și cineva, patru-zeci, cinc-zeci mii de oameni, amăgiți în speranța lor, după ce au campat o noapte întreagă spre a se bucura de un spectacol—spectacol hideș,—dar ce importă!

In poporul de jos, în vulg, se găsesc oameni rafinați în tot ce este ignobil, precum, în alte clase, se găsesc rafinați ai frumosului. Cortina, ca să zicem așa, se ridicase; actorul lipsea de la rolul său, scena rămânea goală. Mulțimea voia cu orice preț să nu fie mistificată; ei trebuia o victimă, un spăzurat;—ea voia să asiste la o agonie, să trăsară la vederea convulsivilor, era setoasă de o dramă. Atitudinile ei erau teribile. Poporul adunat la un loc este, în oare cari momente, o feară sălbatică; nu mai are, nu mai înțelege, nu mai ascultă decât patimele sale, de cât temperamentul său selbatic.

In zadar se arată un om al justiției voind să dea oare-care explicațiuni. Peste puțină. Glasul lui fu numai de cât năbușit. Mulțimea devenea amenințătoare. Cinci-zeci mii de capete cari, în același minut, în aceeași secundă, nu au decât o singură cugetare, o singură voință, gata pentru aceleași hotăriri, pentru aceleași fapte, aceleași excese,—ce putere! Este vijelia deslăn-

struite de Agrippina, muma lui Calligula. Grădina Agrippinei erau d'alungul Tiberului⁽¹⁾.

In fine grădina lui Lamia, Horti Lamiae, vel Lamiani, erau vecine de grădina lui Mecena. Arcensis duorum hortorum curatores, Mecenatis et Lamiae propinqui autem sunt inter se et urbi.

Nu vom întinde mai departe cercetările noastre asupra grădinilor la Romani; vom însemna numai, că ele erau pentru ei d'o ast-fel de importantă în cât posesorul unei grădini, *hortus haredium*, era considerat ca un om care inspira conțență publică și care era judecat solvabil spre a nu mai fi avut trebuință să dea cauțiune. Este evident că sub numele de Hortus haredium, cei vechi înțelegeau o casă de țară cu parcul și grădina sa. Romanii preferau produsele și veniturile grădinelor altor produse și le priviau ca mai sigure. Pentru acea cele mai grele contribuțiuni stabilite la Romani erau percepute pe pășuni și legumile ce se vindeau pe piața Macellum.

Fie-care parte a grădinei la strămoșii noștri era sub protecțiunea specială a unei divinități. Ast-fel Flora, Pomona, Vertuum, Hermes, Pan, Priape, Tonele, Sylvanus, Driadele, protegiau florile, fructele, livezile, parcurile, etc.

(Va urma)

ARENA ZIARELOR

* „Românul“ aruncă o privire asupra celor mai importante achizițiuni, făcute până astăzi de poporul și statul român pe calea culturii și a libertății. De vreme ce, după părerea oficiosului, numai oamenilor astăzi la guvern se pot mulțumi toate aceste triumfuri pe calea progresului, alegătorii, cari au să trimează în curând câți-va mandatarii în Cameră și în Senat, să nu voteze de cât pentru candidații „marelui partid“.

* „Binele Public“ relevă nestatornicia, confuzia și nepriceperea ce dovedește în fie-care moment guvernul, în ce privește instrucțiunea publică. Drept pildă presintă cele trei dispoziții, luate de același guvern, al d-lui Brătianu, în trei epoce diferite, pentru regulamentul facerii bacalaureatului, și cari se ridică, succesiv, unele pe cele-lalte. Cel puțin în instrucție ar trebui, domnilor de la putere, să se respecte ordinea, morala și stabilitatea, nesocotite și ultragiante pe cele-lalte terenuri.

* „Timpul“ publică în locul revistei traducțiunea unui articol din „Indépendance Roumaine“, intitulat: „Blanqui, Petraru et C-nia“, și în care se arată, că deosebirea între Pietraru și apologistii lui Blanqui (cei de la „Românul“) nu-i de cât că: Cel d'antău a voit să asasineze un om și va fi pedepsit; cei din urmă asasinează o societate întreagă și li se dau recompense naționale.

* „Presa“ constată încă odată, că reconstituirea partidei conservatoare este un eveniment important, care trebuie să-i atragă atenția.

¹⁾ Excipiens nos in campo ad Tiberim primum cum exiret de maternis hortis, zice evreul Philon

Serviciul telegrafic al «României Libere»

15 Ianuarie — 9 ore dim.

Paris, 14 Ianuarie.

Ziarele aprobă circulara d-lui Barthélemy st. Hilaire, prin care ministrul afacerilor streine din Franța interpretează hotărârea conferenței din Berlin ca un act care nu are forță executorie. „Journal des débats“ crede că speranța Greciei într'o intervenire activă a Bulgariei și Rumeliei va cădea.—Ziarul constată că s'a operat decurând o schimbare în dispozițiunile Bulgarilor.— O telegramă din Berlin spune că prințul de Bismarck ar fi declarat că dacă războiul izbucnește între Turcia și Grecia, puterile ei vor localiza.

Berlin, 11 Ianuarie.

Camera deputaților.—D. Windhorst a prezentat azi o propunere ce tinde a restitui prețurilor deplina libertate de a administra sacramentele. Această propunere e susținută de membrii Centrului și deputații poloneji.—Monitorul imperiului publică numirile membrilor consiliului economic.

Paris, 14 Ianuarie.

Situația agricolă în Franța e bună; piețele puțin aprovizionate cu grăuri; prețurile sunt ferme. În Englitara și America prnțurile se susțin.

LA MAREA BURSA NAȚIONALĂ

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 3 Ianuarie, 1881, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Comp.	Vend.
6 1/2 % Oblig. de Stat Convertite	86	87
6 1/2 % „ Căilor ferate Române	92	93
8 1/2 % Domeniale	102	103
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	190	195
7 1/2 % Scrisori fonciare rurale	98	99
7 1/2 % „ „ urbane	93	94
8 1/2 % Impr. Municipal	100	101
8 1/2 % „ „ cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	27	28
5 % Renta română	76 1/2	77
Acțiuni Dacia	Nuof.	500
„ Romania	70	75
„ Banca Națională a României	580	585
Domeniale este la sort și cup. exig.	1/2	arg.
Oblig. de Stat	1/2	aur.
Rentă	1/2	aur.
Căilor ferate	1/2	aur.
Scrisuri	1/2	aur.
Argint Național contra aur	1 1/4	1 1/2 %
Bilete de Bancă	1 1/4	1 1/2 %
Rubla hârtie	2 50	2 60
Florini	2 14	2 15
Lose otomane	36	42

CURSUL DIN VIENA

14 Ianuarie

Napoleonul	938	937 1/2
Ducatul	557	556
Lose Otomane	20 40	20 70
Rubla hârtie	123 1/2	123 1/4

CURSUL DIN BERLIN

14 Ianuarie

Oblig. căile ferate române	100 1/2	100 60
Acțiunile „ „	55 60	55 80
Priorități „ „		100
Oppenheim	212 80	212 65
Rubla hârtie	93 20	93 40
Oblig. nol		
Lose otomane		

CURSUL DIN PARIS

14 Ianuarie

Renta Română	76 1/2	76 1/2
Lose otomane	43 30	43 1/4

SCHIMBUL

3 Ianuarie

Paris (3 luni)		
„ la vedere		
Londra (3 luni)		
„ la vedere		
Berlin (3 luni)		
„ la vedere		
Viena la vedere		

Copii sunt atât de cruzi, pe cât sunt de nemiloși oamenii mari! Trei din ei se repeziră asupra animalului, care scotea urlete de disperare; într'o clipită ei petrecură ștreangul împregiurului gâtului!

Învărtiră scripetul, și cănele fu asvârlit în spațiu, svercolindu-se în frământările cele mai grozave al suferinței.

Această fericită idee fu primită cu un mare hohot de ris.

— Hurra! hurra! bravo, bravo!

Vulgul voia o agonie; eată, și-a găsit-o, mai puțin serioasă, în adevăr, decât cea pe care era în drept să o aștepte.

Mulțimea privi cu un aer stupid corpul, care, după două trei svécniiri, se întinse; și când se incredintase că a murit de tot, incepu să se miște. Valul se limpezi, și, puțin câte puțin, se strecură de tot.

Cei de pe urmă aruncară drept semn de adio, câte-va pietre asupra cănelui al căruia corp întepenit rămase legănându-se ca limba unui pendul.

(Va urma)

FOIȚA «ROMÂNIEI LIBERE»

— 3 Ianuarie —

21

O DRAMA ÎN FUNDUL MĂRII

DE

R. CORTAMBERT

traducere de

P. M. GEORGESCU

Pe când se preda Norton, de o dată să arată șheriful, care, după ce făcu un semn evpresiv primului gâde, pronunță și câte-va vorbe pe carul nu le auzi publicul. Execuțiunea fu suspendată! eată ce a înțeles acesta.—Ce s'a întâmplat oare? Pentru-ce se amână asasinatul juridic? Pentru-ce? aceste întrebări eși făcea poporul în așteptarea sa febrilă;— 'i s'a promis moartea unui om; el a alergat să-o vază; o cere; avea poftă de omor, și nu-i se dă din mâncarea rivnită.

Norton fu luat de două garzi și se cobori de pe eșafod, având pe șeriful înainte. Un murmur, un fel de bubuire, cutremură publicul, ca o undulație ce se întinde de asupra valurilor.

Gădele articula câte-va vorbe cari fură înăbușite de strigările mereu crescende. După aceasta strânse câte-va din aparatele spăzurătoarei. Tumul ajunsesse nedescris.

Magasinul de Blănării sub firma:
LA URSUL ALB
 S'A MUTAT
 Strada Lipsani, langa Joanid bacanul
 Unde a sosit un mare asortiment cu tot felul de
BLANURI
HAINA IMBLANITE PENTRU DAME
 Manșoane, Booale, Căciuli, Cojoace, etc. etc.
 Precum și tot felul de piei nelucrate, cu prețurile foarte moderate.
BRUDER SPITZER.

TOT FELUL DE HARTIE
 DE TIPAR: No. 4, 4 dublă, 6, 8, 10 și 12 pentru jurnale și cărți
 DE SCRIS: No. 0 și 1 în toate calitățile, nesatinată, satinată și vărgată; No. 2 și 4 și 6 pentru condice
Hărtie velină No. 6. Hărtie ministerială
HARTIE DE AFIȘE No. 12
Hartie Albastră MUCAVA
 DE FERESTRE. DE PAE.
 CU PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE
 Se află de vânzare la Noul magazin de hârtie, strada Smărdan (germană) hanul Șerban-Vodă No. 2.
 Pentru partide mai mari și Comisioane în tot felul de hârtie de Austria și Franța, plicuri etc. a se adresa la comptoirul sub-semnatului, strada Doamnei, 5.
 Trimit mostre de hârtie ori cui emi va cere franco.
H. WARTHA.

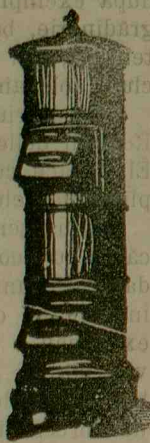
DRAGEE, ELIXIR SI SIROP DE FER
 A DOCTORULUI **RABUTEAU**
 Laureat al Institutului Francez.
 Număratele studii făcute de inventatorul cel mai distins al epocii noastre, au demonstrat că preparatiunile de fer a Dr. Rabuteau sunt superioare tuturor celor-alte feruginoase pentru tratamentul bolilor următoare: Chlorosă, Anemie, Palorea feței, Perderi Slăbiciunea Copiilor și toate bolile cauzate prin sărăcia sângelui.
DRAGEELE D-ului RABUTEAU: Nu înegresc dinții și sunt mistuite de stomacurile cele mai slabe fără a produce constipațiuni: A se lua 2 dragee, una dimineața și alta seara în timpul mâncării.
ELIXIRUL D-ului RABUTEAU: Recomandat persoanelor a căror funcțiuni digestive au trebuință de a fi restabilit sau stimulate. A se lua câte un pahar de rachiu dimineața și seara înaintea mâncării.
SIROPUL D-ului RABUTEAU: Destinat în special copiilor...
 Tratamentul feruginos prin DRAGEELE RABUTEAU este foarte economic, ele nu dau loc de cât la uă cheltuieli neînsemnate pe fiecare zi.
 A se feri de contra-faceri și pe flaconele de fer a D-ului Rabuteau, a se cere ca garanție, marca fabricii (depusă) purtând semnătura lui CLIN și C-nia și **MEDALIA PREMIULUI MONTYON.**
PARIS, CLIN și C-nia, 14, STRADA RACINE.
 Deposit în București, la D-nu Ovesa și C. Gersabek, droguist și la D-nu Risdorfer, farmacist.

"PERFECTIONE"
REGENERATORUL UNIVERSAL AL PĂRULUI
 de D^{na} S. A. ALLEN.

Reușește în totdeauna a redă părului altă culoarea junetei sâle, i comunică viață, creștere nouă și îi ușurează frumusețe lucidă. Effectul este sigur și perfect, face să dispară imediat culoarea albă a părului.
 Acesta nu este uă vâpșea, ci uă preparație a cărei proprietate naturală și infailibilă este de a întări părul. Superioritatea și bunătatea Regeneratorului sunt recunoscute în lumea întreagă.

DEPOSIT PRINCIPAL,
 116, CALA SOUTHAMPTON,
 LONDRA, ENGLITERA.
 Se află de vânzare la toți Coafierii, Parfumerii și Farmacistii
 Deposit pentru vânzare cu ridicata la D-nu Appoel & Co. Strada Covaci No. 1 București
 Vânzarea en detail în București la D-nii Paul, coifeur al Curții lângă Pasagiul Român, Eugen Lovivier, N. Niculescu, I. N. Ardeleanu succesor, Ninon de Lenclos, Franz Günther, V. Pencu & Co. Carol Gersabek, succesorul D-ului Ovesa.

DEPOSIT GENERAL
 la D^{nu} **APPEL & Co**
 BUCURESCI
 No. 1 - STRADA COVACI - No. 1
SOBE MEIDINGER,
 SOBE DE UPLUT
 REGULATORE ȘI VENTILATORE

Sobe puțin voluminoase dau o căldură mare și repede. Cea mai perfectă și cea mai simplă regulare a arderei. Durata focului se poate regula după plăcere.
 Cel mai simplu serviciu fără de a avea trebuință de măturat. Se înlătură ori-ce căldură superioară și reflexitoare. Incălzitul e foarte eficient și soba durează foarte mult. Aerisire foarte bună la întrebuintarea țevii de ventilațiune. O singură sobă încălzește trei camere. Incălzire centrală aeriană-pentru clădiri întregi.

Această marcă de fabrică este **MEIDINGER-OFEN** turnată pe partea interioară a ușii **H. HEIM**

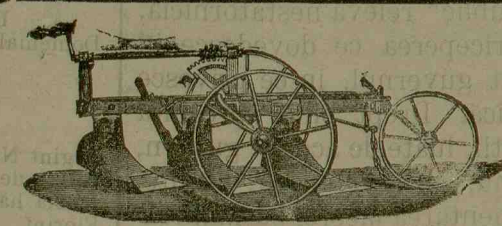
Instrucțiuni și liste de prețuri curente se trimit gratis și franco
 Fabrica de sobe Meidinger și obiecte de case
H. HEIM, Kärtnerstrasse 40-42, VIENA.

De vânzare bilete de inchiriat
 PENTRU LIPIT LA CASE
 A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covaci 14 (Casa Pencovic)

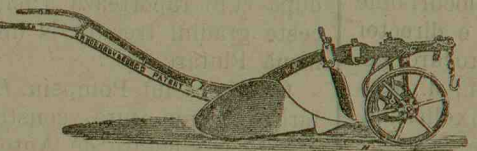
DE INCHIRIAT
ODAI MOBILATE
 29, Strada Smărdan (Germană) 29

TAPETURI PERVASURIPOLEITE
 ȘI
Plafonuri în Relief
 din cele mai renumite fabrici cu prețuri foarte moderate, recomanând onorabilului public sub-semnatul
H. HÖNICH
 Tapiter și Decoator.
 3 Strada Știrbei Vodă 3
 Asemeni mă angajez cu ori-ce lucrări de tapiterie.

De vânzare
 O pereche de case mari cu loc spațios, din urbea Alexandria, actualmente școală primară de fete, doritorii se vor adresa în București la D-nu S. Duțulescu, strada Lipsani No. 74.

W. STAADECKER
 București, Str. Smărdan 8.

Recomandă pentru sezonul viitor:
LOCOMOBILE SI TREERATORE HORNSBY
 de 10 și 12 cai putere. Construcțiune nouă, cantitatea și calitatea treerășului neîntrecute încă până acum de nici o altă treerătoare.
BATOSE DE PORUMB cu abur, sistem nou
BATOSE DE PORUMB cu mâna.
MAȘINE DE SECERAT ȘI LEGAT SNOPI
 Prețul sârmei foarte redus, prețuri mici la toate Esposițiunile unde a fost espuse.
MAȘINE DE SECERAT fără aparat legător, care arunca snope întregi.
PLUGURI VIDATS în mărimile de 1, 2, 3 și 4 cu barse de fer și de tuci.
PLUGURI englezești cu grid de fer, cormane și fere de otel
PLUGURI pentru adâncime mare
PLUGURI cu 2 și 3 brasde, întregi de otel
MAȘINI DE TREERAT cu cai împreună cu maneghii
MORI DE MACINAT simple, duble și triple.
PIETRE DE MOARA franțuzești.
FERESTAE de copaci mari și pentru lemne de foc
PIETRE DE MOARA nemțesc și unghuresc.
POMPE POMPE de foc de vin
MAȘINE de tăiat pae și fên.
MORIȘCE DE MANA și mai mari în unire cu maneghii pentru locuri muntose
Mușiamale de cauciuc de 34 metri pătrați

Pentru mori mai recomand:
 Triori, Cylindre, Eureka, Aspiratori, Mașine de grișuri, Curățitori complecte, Valțuri, Burale și toate articolele trebuincioase pentru mori.

MICHAEL LASAR
 Librar din Pitești
 Se însărcinează cu vinderea de ziare cărți și ori-ce alte publicații. Autorii și editorii sunt rugați a trimite ori-ce tipărituri, fiind siguri de cea mai corectă desfacere

HOTEL FIESCHI
 BUCAREST
 - Situat în centrul orașului -
 Strada Șelari No. 7.
 RESTAURANT COMPLECT cu serviciul prompt
 SONERIE ELECTRICA
 Odae de la 1 - 5 fr. pe zi
 Apartamente pentru familii.
 Abonamente pe lună cu rabat

De vânzare maclaturi
 (hârtie) stricată
 La Typographia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci No. 14

MAȘINELE DE CUSUT ORIGINALE A LUI SINGER
 SUNT CELE MAI BUNE DIN LUME.
 Premiate cu 150 medaile prime
 PARIS 1878
 Medailă de aur
 PHILADELPHIA VIENNA
12 FRANCI rate lunare
 A se feri de Imitații
 Garanta sigură dată inscrist.
 Ori ce Mașină de cusut a lui **SINGER Co** poartă marca **NEW-YORK** de sus a fabriciei.
G. NEIDLINGER, Agent general.
BUCUREȘCI HOTEL DE BULEVARD
 CALEA VICTORIEI

Important
 Favoarea și celebritatea universală de care se bucură din cauza excelenței și solidarității lor Mașinile noastre de cusut, originale din
Fabrica SINGER
 ne-au îndemnat a deschide și în București un deposit special, în toate orașele cele mari ale Europei, și astfel suntem în poziție de a vinde mașinile noastre locale București cu prețurile fabricii aserăzene și în rate lunare, cu garanție de cinci ani și învățatură gratis acasă!
 Partii de mașini și reparaturi cu precizurile cele mai eftine:
 12 bucăți ace americane . . . 1 -
 1 corăbioară . . . 2 -
 1 curea circulătoare . . . 1 -
 1 sticlă oleiu . . . 60 -
 12 mosurașe de ață singer, primacalitate . . . 2 50
 NB. Mașini de alte sisteme, cari nu se mai pot întrebuinta, se primesc în schimb.
The Singer Manufacturing Co.
 New-York (America)

Se cauta un asociat
 cu capital de la 30,000 la 40,000 franci, pentru o intră prindere industrială, garantându-i-se un beneficiu anual de 50%.
 A se adresa, în București, strada Labirintu, No. 59.

Prima Societate i. R. priv. de navigațiune pe Dunăre.
MERSUL VAPOARELOR
 Valabil de la 1 Ianuarie 1881 s. n.
VAPOARELE POSTA
 Plecare la vale.
 De la Budapesta Dum 7 ore a. m.
 Orșova Marti 12 " amez
 T-Severin " 1⁵⁰ " p. m.
 Calafat " 6 " p. m.
 Corabia Mercuri 2 " a. m.
 T. Măgurele " 3³⁰ " a. m.
 La Ruscic " 8 " a. m.
 De la Giurgiu " 11¹⁵ " a. m.
 Cernavoda " 6⁴⁵ " p. m.
 Brăila Joi " a. m.
 La Galați " " a. m.
 Plecare la deal
 De la Galați Sămbătă 9 ore a. m.
 Brăila " 10²⁵ " a. m.
 Cernavoda " 5²⁰ " p. m.
 La Giurgiu Duminecă 6⁵⁰ " a. m.
 De la Giurgiu " 11¹⁵ " a. m.
 Ruscic " 12 " amez
 Măgurele " 5⁴⁰ " p. m.
 Corabia " 7⁴⁰ " p. m.
 Calafat Lună " 9³⁰ " a. m.
 La T-Severin " 4⁴⁵ " p. m.
 De la Orșova Marti " a. m.
 Serviciul local între Galați-Tulcea-Ismail
 In jos : de la Galați la Tulcea-Ismail, Marti și Sămbătă 9 ore a. m.
 In sus : de la Ismail la Tulcea-Galați, Merc. și Duminecă 8 ore a. m.
 Serviciul local între Brăila și Galați
 De la Galați la Brăila în toate zilele la 10 ore a. m.
 De la Brăila la Galați în toate zilele la 3 ore p. m.
 Agenția vapoarelor.

GUTTA RHMATISME NEURALGII
OLIUL DE CASTANE DE INDIA
 Este întrebuintat cu succes de la 1842
 Este cel mai bun calmant al Durerei ÎNTRE ACCESSE, USAGIUL
SIROPULUI DE FRASSIN AL LUI GENEVOIX
 Face vindecarea durabilă combătând predispozițiunea.
 Phcia GENEVOIX, 14, r. des Beaux-Arts, Paris și în România.

De inchiriat odăi mobilate
 29, Strada Smărdan (Germană) 29

VASELINE
 Un nou produs natural de usat în mod prea variat în igienă, cea mai bună înlocuire cunoscută până acum pentru Glicerina.
 O esență de petrol pur și în cel mai mare grad concentrată, rafinată fără destilație sau chimicale.
 Preparat specialmente pentru scopuri medicinale, farmaceutice și de toaletă.
 Vaseline nu este o medicina patentată sau un mijloc secret.
Către D-nii Doctori și Pharmaciști
 Vaseline nu este supusă la nici un fel de schimbări, nici la rănăceală prin urmare ea oferă printre toate substanțele baza cea mai prețioasă pentru toate felurile de alifii și preparate de uns. Se unește cu pucioasă, camphor, iod bromina, acid carbonic și alte substanțe analoge. Intrebuintând Vaseline ca bază pentru astfel de preparate se asigură pentru în tot-d-a-una conservarea acestor medicamente.
Cheseborough Manufacturing Company New-York.
 Agenția generală pentru Romania la Appel & C-nie în București. - În deposit se găsește la toate spiteriele.

De vânzare
 Una pereche case situate în strada Pitar-Moșiu, No. 1 având 8 camere, 3 dependințe, grajd, șoproan, 2 pimițe și curte spațioasă, amatorii se pot adresa pentru informațiuni în strada Dionisie No. 10.